

۲ آزمون (۱)

$$\lambda^3 + a\lambda + b = 0$$

۱- گزینه «۳» ابتدا معادله مشخصه را تشکیل می‌دهیم:

$$\text{شرط آنکه } y_1 = e^{-2x} \text{ و } y_2 = e^{3x} \text{ دو جواب مستقل خطی معادله باشند این است که } -2 = \lambda_1 \text{ و } 3 = \lambda_2 \text{ دو ریشهٔ معادله مشخصه باشند، پس داریم:}$$

$$\lambda^3 + a\lambda + b = (\lambda + 2)(\lambda - 3) = \lambda^3 - \lambda - 6 \Rightarrow a = -1, b = -6 \Rightarrow ab = 6$$

۲- گزینه «۱» با توجه به اینکه عبارت $(2x+1)$ در معادله چند بار تکرار شده تغییر متغیر $u = 2x+1$ را در نظر می‌گیریم، با اعمال این تغییر متغیر' y' و y''

را بحسب $\frac{dy}{du}$ و $\frac{d^2y}{du^2}$ به دست می‌آوریم:

$$u = 2x+1 \Rightarrow du = 2dx$$

$$y' = \frac{dy}{du} \cdot \frac{du}{dx} = 2 \frac{dy}{du}$$

$$y'' = \frac{d(y')}{dx} = \frac{d(y')}{du} \cdot \frac{du}{dx} = 4 \frac{d^2y}{du^2}$$

$$u^2 (4 \frac{d^2y}{du^2}) + u (2 \frac{dy}{du}) + 3y = u \Rightarrow 4u^2 \frac{d^2y}{du^2} + 2u \frac{dy}{du} + 3y = u$$

با جایگذاری y' و y'' در معادلهٔ اصلی داریم:

معادله به شکل معادلات کوشی - اویلر درآمده است پس با تغییر متغیر $t = e^x$ به معادله دیفرانسیل با ضرایب ثابت می‌رسیم. اکنون توجه شود که دو تغییر متغیر $u = e^t$ و $u = 2x+1$ را اعمال کردیم، پس از ابتدا با اعمال تغییر متغیر $t = 2x+1$ می‌توانستیم به معادله دیفرانسیل با ضرایب ثابت بررسیم. در سمت راست معادله صورت سؤال عبارت $+2x+1$ وجود دارد که با تغییر متغیر گفته شده به e^t تبدیل می‌شود، پس گزینه «۱» صحیح است.

۳- گزینه «۳» معادله از نوع کوشی - اویلر است پس با تغییر متغیر $t = D(D-1)y$ و $y'' = D(D-1)y$ داریم:

$$D(D-1)y + \alpha Dy + y = 0 \Rightarrow [D^2 + (\alpha-1)D + 1]y = 0 \xrightarrow{\text{معادله مشخصه}} \lambda^2 + (\alpha-1)\lambda + 1 = 0$$

برای اینکه پاسخ‌ها نوسانی باشند باید ریشهٔ معادله مشخصه دارای قسمت موهومی باشد پس شرط $\Delta < 0$ باید برقرار باشد:
 $\Delta < 0 \Rightarrow (\alpha-1)^2 - 4 < 0 \Rightarrow (\alpha-1)^2 < 4 \Rightarrow -2 < \alpha-1 < 2 \Rightarrow -1 < \alpha < 3$

$$a_1 = (x-1), a_2 = -x, a_0 = 1$$

۴- گزینه «۴» معادلهٔ همگن را به صورت $a_2 y'' + a_1 y' + a_0 y = 0$ در نظر می‌گیریم. پس داریم:

با توجه به اینکه شرط $a_1 + x a_0 = 0$ برقرار است پس یکی از جواب‌های معادلهٔ همگن $x = y_1$ است.

۵- گزینه «۲» رونسکین داده شده را تشکیل می‌دهیم:

$$W = \begin{vmatrix} x^{-1} & y \\ -x^{-2} & y' \end{vmatrix} = 3 \Rightarrow x^{-1}y' + x^{-2}y = 3$$

به معادلهٔ دیفرانسیل مرتبه اول رسیدیم که با حل آن به تابع y می‌رسیم:

$$x^{-1}y' + x^{-2}y = 3 \Rightarrow y' + \frac{y}{x} = 3x$$

معادلهٔ مرتبه اول به دست آمده یک معادله خطی است پس داریم:

$$\Rightarrow y = \frac{1}{\mu(x)} \left(\int \mu(x) \cdot 3x dx + C_1 \right) = \frac{1}{x} \left(\int 3x^2 dx + C_1 \right) = \frac{1}{x} (x^3 + C_1) = x^2 + \frac{C_1}{x} \xrightarrow{C_1 = -c} y = x^2 - cx^{-1}$$

$$y'' - \frac{y'}{x} + \frac{y}{x^2} = 0 \Rightarrow P(x) = \frac{-1}{x}$$

۶- گزینه «۱» معادله را به فرم استاندارد می‌نویسیم:

$$W = ce^{-\int P(x)dx} = ce^{\int \frac{dx}{x}} = ce^{\ln x} = cx$$

با توجه به قضیهٔ آبل رونسکین پاسخ‌های معادله را به دست می‌آوریم:

فصل دوم: معادلات دیفرانسیل مرتبه دوم

$$16\lambda^2 + 24\lambda + 9 = 0 \Rightarrow (4\lambda + 3)^2 = 0 \Rightarrow \lambda_1 = \lambda_2 = -\frac{3}{4}$$

۷- گزینه «۲» معادله مشخصه را تشکیل داده و ریشه‌های آن را می‌یابیم:

$$y = (c_1 + c_2 t) e^{-\frac{3}{4}t}, \quad y' = [c_2 - \frac{3}{4}(c_1 + c_2 t)] e^{-\frac{3}{4}t}$$

$$y(0) = \alpha \Rightarrow c_1 = \alpha$$

بنابراین پاسخ معادله و مشتق آن به شکل رو به رو است:

با اعمال شرایط اولیه ثابت‌های c_1 و c_2 به دست می‌آید:

$$y'(0) = -1 \Rightarrow c_2 - \frac{3c_1}{4} = -1 \Rightarrow c_2 = \frac{3\alpha}{4} - 1 \Rightarrow y = \left[\left(\frac{3\alpha}{4} - 1 \right) t + \alpha \right] e^{-\frac{3}{4}t}$$

حالا خوب دقت کنید؛ اگر دو شرط $\alpha > -1$ و $\frac{3}{4}\alpha - 1 > 0$ برقرار باشد آنگاه همواره جواب مثبت است و اشتراک دو شرط گفته شده $\alpha > -1$ است پس

در $\frac{4}{3}\alpha = \frac{4}{3}$ جواب‌های همواره مثبت از جواب‌هایی که در نهایت منفی می‌شوند، جدا می‌شوند.

۸- گزینه «۱» معادله دیفرانسیل مفروض، یک معادله مرتبه دوم فاقد y است. در این صورت داریم:

$$xy'' + y' = x \xrightarrow{y'=p \Rightarrow y''=p'} xp' + p = x \Rightarrow p' + \frac{1}{x}p = 1$$

معادله حاصل یک معادله دیفرانسیل خطی مرتبه اول می‌باشد. لذا داریم:

$$\mu(x) = e^{\int \frac{1}{x} dx} = e^{\ln x} = x \Rightarrow p = \frac{1}{x} \left\{ \int x \times 1 dx + c_1 \right\} = \frac{1}{x} \left(\frac{x^2}{2} + c_1 \right)$$

با ساده‌سازی و جایگذاری $p = y'$ و انتگرال‌گیری از طرفین معادله حاصل، مقدار y به صورت زیر قابل محاسبه است:

$$p = \frac{x}{2} + \frac{c_1}{x} \xrightarrow{p=y'} \frac{dy}{dx} = \frac{x}{2} + \frac{c_1}{x} \Rightarrow y = \int \left(\frac{x}{2} + \frac{c_1}{x} \right) dx \Rightarrow y = \frac{x^2}{4} + c_1 \ln x + c_2$$

۹- گزینه «۱» معادله دیفرانسیل مفروض فاقد y است، بنابراین داریم:

$$x^2 y'' + 2xy' - 1 = 0 \xrightarrow{y'=p, y''=p'} x^2 p' + 2xp - 1 = 0 \Rightarrow p' + \frac{2p}{x} - \frac{1}{x^2} = 0 \Rightarrow p' + \frac{2p}{x} = \frac{1}{x^2}$$

$$\mu(x) = e^{\int P(x) dx} = e^{\int \frac{2}{x} dx} = e^{2 \ln x} = x^2$$

معادله حاصل یک معادله خطی مرتبه اول است، پس داریم:

$$\Rightarrow p = \frac{1}{\mu(x)} \left(\int \mu(x) \cdot \frac{1}{x^2} dx + c \right) \Rightarrow p = \frac{1}{x^2} \left(\int dx + c \right) = \frac{1}{x^2} (x + c) = \frac{1}{x} + \frac{c}{x^2}$$

$$\xrightarrow{p=y'} \frac{dy}{dx} = \frac{1}{x} + \frac{c}{x^2} \Rightarrow dy = \left(\frac{1}{x} + \frac{c}{x^2} \right) dx \xrightarrow{\int} y = \ln x - \frac{c}{x} + c_2 \xrightarrow{c_1 = -c} y = \ln x + \frac{c_1}{x} + c_2$$

۱۰- گزینه «۱» می‌دانیم که دو پاسخ معادله $y'' + P(t)y' + q(t) = 0$ هنگامی مستقل خطی هستند که رونسکین آن‌ها مخالف صفر باشد. با توجه به اطلاعات مستقل y_1 و y_2 مستقل خطی‌اند. پس داریم:

$$W_0 = \begin{vmatrix} y_1 & y_2 \\ y'_1 & y'_2 \end{vmatrix} = y_1 y'_2 - y_2 y'_1 \neq 0$$

رونسکین y_3 و y_4 را تشکیل می‌دهیم:

$$W = \begin{vmatrix} a_1 y_1 + a_2 y_2 & b_1 y_1 + b_2 y_2 \\ a_1 y'_1 + a_2 y'_2 & b_1 y'_1 + b_2 y'_2 \end{vmatrix} = (a_1 b_2 - a_2 b_1)(y_1 y'_2 - y'_1 y_2) = (a_1 b_2 - a_2 b_1) W_0.$$

برای اینکه y_3 و y_4 مستقل خطی باشند، باید $W \neq 0$ برقرار باشد، بنابراین:

$$W = (a_1 b_2 - a_2 b_1) W_0 \neq 0 \xrightarrow{W_0 \neq 0} a_1 b_2 - a_2 b_1 \neq 0 \Rightarrow a_1 b_2 \neq a_2 b_1 \Rightarrow \frac{a_1}{a_2} \neq \frac{b_1}{b_2}$$

$$y'' + \frac{-2}{x+1} y' + \frac{2}{(x+1)^2} y = 0$$

۱۱- گزینه «۳» دو طرف معادله را بر ضریب y'' تقسیم می‌کنیم تا معادله استاندارد شود.

اکنون به روش کاهش مرتبه y_2 را به دست می‌آوریم:

$$y_2 = y_1 \times \int \frac{1}{y_1} \cdot e^{\int -P(x) dx} \cdot dx \Rightarrow y_2 = (x+1) \int \frac{e^{\int \frac{2}{x+1} dx}}{(x+1)^2} dx \Rightarrow y_2 = (x+1) \int \frac{(x+1)^2}{(x+1)^2} dx = (x+1)(x) = x^2 + x$$

۱۲- گزينه «۱» معادله از نوع کوشی - اويلر است. با اعمال تغيير متغير $x = e^t$ و جايگزين های $Dy = e^t y'$ و $D(D-1)y = D(e^t y) = e^t(Dy) + e^t y = e^t(Dy + y)$ داريم:

$$D(D-1)y + Dy + y = 0 \Rightarrow (D^2 + 1)y = 0 \xrightarrow{\text{معادله مشخصه}} \lambda^2 + 1 = 0 \Rightarrow \lambda = \pm i$$

با توجه به معادله مشخصه پاسخ عمومی معادله به شکل مقابل است:

$$\lambda^2 + 1 = 0 \Rightarrow \lambda = \pm i \Rightarrow \alpha = 0, \beta = 1$$

$$y = c_1 \cos t + c_2 \sin t \xrightarrow{x=e^t} y = c_1 \cos(\ln x) + c_2 (\ln x)$$

۱۳- گزينه «۱» معادله مشخصه را تشکيل مي دهيم و ريشه های آن را مي يابيم:

با توجه به ريشه معادله مشخصه پاسخ عمومی را تشکيل مي دهيم:

$$\begin{cases} y(0) = -3 \Rightarrow c_1 = -3 \\ y'(0) = 3 \Rightarrow c_2 = 3 \end{cases} \Rightarrow y = -3 \cos \lambda x + 3 \sin \lambda x$$

با اعمال شرایط اولیه مقادیر c_1 و c_2 را مي يابيم:

$$\lambda^3 - 3\lambda^2 + 9\lambda + 13 = 0$$

$$\sqrt{(-3)^2 + (4)^2} = 5 \quad \frac{\lambda}{2\pi} = \frac{4}{\pi}$$

با توجه به پاسخ خصوصی به دست آمده دامنه حرکت و فرکانس را به شکل زیر به دست مي آوريم:

$$\lambda^3 - 3\lambda^2 + 9\lambda + 13 = 0$$

۱۴- گزينه «۲» ابتدا معادله مشخصه را تشکيل مي دهيم: مجتمع ضرایب توان های زوج با مجتمع ضرایب توان های فرد برابر است ($13 = 9 + 1$)، پس یک ريشه عدد ۱- است. اکنون با تقسیم کردن معادله مشخصه بر $(\lambda + 1)$ آن را تجزیه می کنيم:

$$\begin{array}{c} \lambda+1 \\ \hline \lambda^3 - 3\lambda^2 + 9\lambda + 13 \\ -(\lambda^3 + \lambda^2) \\ \hline -4\lambda^2 + 9\lambda + 13 \\ -(-4\lambda^2 - 4\lambda) \\ \hline 13\lambda + 13 \end{array}$$

پس معادله مشخصه به فرم $(\lambda + 1)(\lambda^2 - 4\lambda + 13)$ است، بنابراین ريشه های آن به صورت $\lambda_1 = -1$ و $\lambda_{2,3} = 2 \pm 3i$ خواهد بود. با توجه به ريشه ها، پاسخ عمومی معادله به شکل زیر است:

$$y = c_1 e^{-x} + c_2 e^{3x} \cos 3x + c_3 e^{3x} \sin 3x$$

۱۵- گزينه «۴» معادله از نوع کوشی - اويلر است، لذا با تغيير متغير $x = e^t$ و جايگزينی های گفته شده داريم:

$$D(D-1)(D-2)y - D(D-1)y - 6Dy + 18y = 0 \Rightarrow [D^3 - 3D^2 + 2D - D^2 + D - 6D + 18]y = 0 \Rightarrow [D^3 - 4D^2 - 3D + 18]y = 0$$

$$\lambda^3 - 4\lambda^2 - 3\lambda + 18 = 0$$

معادله مشخصه را تشکيل مي دهيم و ريشه های آن را مي يابيم:

با توجه به گزينه ها يکی از ريشه های معادله مشخصه $= -1$ است پس با تقسیم بر $\lambda + 2$ ، معادله مشخصه را تجزیه می کنيم:

$$\begin{array}{c} \lambda+2 \\ \hline \lambda^3 - 4\lambda^2 - 3\lambda + 18 \\ -(\lambda^3 + 2\lambda^2) \\ \hline -6\lambda^2 - 3\lambda + 18 \\ -(-6\lambda^2 - 12\lambda) \\ \hline 9\lambda + 18 \end{array}$$

پس معادله مشخصه به فرم $(\lambda + 2)(\lambda - 3)(\lambda + 9)$ می باشد و ريشه های آن به شکل $\lambda_1 = -2$ و $\lambda_{2,3} = 3$ است.

با توجه به ريشه ها پاسخ عمومی را تشکيل مي دهيم:

$$\begin{array}{c} \lambda+2 \\ \hline \lambda^3 - 4\lambda^2 - 3\lambda + 18 \\ -6\lambda^2 - 3\lambda + 18 \\ -(-6\lambda^2 - 12\lambda) \\ \hline 9\lambda + 18 \end{array}$$

$$y = c_1 e^{-2t} + c_2 e^{3t} + c_3 t e^{3t} \xrightarrow{x=e^t} y = c_1 x^{-2} + c_2 x^3 + c_3 x^3 \ln x$$

$$4\lambda^2 - 1 = 0 \Rightarrow \lambda = \pm \frac{1}{2}$$

۱۶- گزينه «۱» معادله مشخصه را تشکيل مي دهيم و ريشه های آن را مي يابيم:

با توجه به ريشه ها پاسخ عمومی را به دست مي آوريم:

برای اينکه وقتی $t \rightarrow +\infty$ جواب مسئله به صفر ميل کند باید ضریب عبارت $e^{\frac{1}{2}t}$ صفر باشد. بنابراین داريم:

$$y(0) = 2 \Rightarrow c_2 = 2 \Rightarrow y = 2e^{-\frac{1}{2}t}$$

اکنون با توجه به شرایط اولیه مقدار c_2 و β را به دست مي آوريم:

$$y' = -e^{-\frac{1}{2}t} \Rightarrow y'(0) = \beta = -1$$

فصل دوم: معادلات دیفرانسیل مرتبه دوم

۱۷- گزینه «۲» برای محاسبه جواب خصوصی از روش اپراتور معکوس استفاده می‌کنیم:

$$(D^3 + 2D^2 + D - 2)y_p = e^x + \cos x \Rightarrow y_p = \frac{e^x}{(D^3 + 2D^2 + D - 2)|_{D=1}} + \frac{\cos x}{(D^3 + 2D^2 + D - 2)|_{D=-1}}$$

$$\Rightarrow y_p = \frac{e^x}{(1+2+1-2)} + \frac{\cos x}{(-D-2+D-2)} = \frac{e^x}{2} - \frac{\cos x}{4}$$

$$g'' + gg' - x^3 = 0 \quad (1)$$

۱۸- گزینه «۳» اگر $(x) g$ جواب معادله باشد پس باید در معادله صدق کند:

اکنون در نقطه‌ی $x = -1$ معادله را بررسی می‌کنیم و $(-1) g''$ را به دست می‌آوریم:

$$g''(-1) + g(-1)g'(-1) - x^3 = 0 \Rightarrow g''(-1) + (1)(2) - (-1)^3 = 0 \Rightarrow g''(-1) = -3$$

از معادله‌ی (1) مشتق می‌گیریم و با بررسی در نقطه‌ی $x = -1$ مقدار $(-1) g'''$ را به دست می‌آوریم:

$$g'' + (g')^2 + gg'' - 3x^2 = 0 \Rightarrow g''(-1) + (2)^2 + (1)(-3) - 3(1) = 0 \Rightarrow g''(-1) = -4 + 3 + 3 = 2$$

$$y''(0) + y(0) = 3 \Rightarrow y''(0) = 3$$

۱۹- گزینه «۱» با قرار دادن $x = 0$ در معادله، مقدار y'' در این نقطه به صورت رو به رو محاسبه می‌شود:

$$-e^{-x}y'' + e^{-x}y''' + y' + xy'' + y' = 0$$

با مشتق‌گیری از طرفین معادله مفروض داریم:

با قرار دادن $x = 0$ در معادله حاصل و جایگذاری شرایط اولیه نتیجه می‌شود که:

$$-y''(0) + y'''(0) + 2y'(0) = 0 \Rightarrow -3 + y'''(0) + 2 = 0 \Rightarrow y'''(0) = 1$$

۲۰- گزینه «۱» معادله دیفرانسیل مفروض از نوع کوشی - اویلر است. لذا با تغییر متغیر $t = e^x$ و جایگزینی‌های گفته شده داریم:

$$D(D-1)y - 2Dy + 2y = -2\ln(e^t) \Rightarrow (D^3 - 3D + 2)y = -2t$$

معادله مشخصه را تشکیل می‌دهیم و با توجه به ریشه‌های آن پاسخ عمومی معادله همگن متناظر را به دست می‌آوریم:

$$\lambda^3 - 3\lambda + 2 = 0 \Rightarrow (\lambda - 1)(\lambda - 2) = 0 \Rightarrow \lambda_1 = 1, \lambda_2 = 2 \Rightarrow y_h = c_1 e^t + c_2 e^{2t}$$

با توجه به سمت راست معادله پاسخ خصوصی را به صورت $y_p = At + B$ فرض می‌کنیم و با جایگذاری آن در معادله ضرایب A و B را به دست می‌آوریم:

$$(D^3 - 3D + 2)y_p = -2t \Rightarrow -3A + 2(At + B) = -2t \Rightarrow \begin{cases} 2A = -2 \Rightarrow A = -1 \\ -3A + 2B = 0 \Rightarrow B = \frac{3}{2} \end{cases}$$

$$y = y_h + y_p = c_1 e^t + c_2 e^{2t} - t - \frac{3}{2} \xrightarrow{x=e^t} y = c_1 x + c_2 x^2 - \ln|x| - \frac{3}{2}$$

اکنون پاسخ عمومی معادله دیفرانسیل را به دست می‌آوریم:

۲ آزمون (۲)

۱- گزینه «۴» معادله از نوع کوشی - اویلر است پس با تغییر متغیر $t = e^u$ و جایگزینی های گفته شده داریم:

$$D(D-1)x + Dx + a^r x = b \Rightarrow (D^r + a^r)x = b$$

معادله مشخصه را تشکیل می دهیم و با توجه به آن پاسخ معادله همگن را به دست می آوریم:

$$x_h = c_1 \cos au + c_r \sin au$$

با توجه به سمت راست معادله پاسخ خصوصی را به فرم $A = x_p$ فرض می کنیم و با جایگذاری در معادله مقدار آن را به دست می آوریم:

$$(D^r + a^r)x_p = b \Rightarrow a^r A = b \Rightarrow A = \frac{b}{a^r}$$

$$x = x_h + x_p = c_1 \cos au + c_r \sin au + \frac{b}{a^r}$$

$$\xrightarrow{t=e^u} x = c_1 \cos(aLnt) + c_r \sin(aLnt) + \frac{b}{a^r}$$

اکنون پاسخ عمومی را به دست می آوریم:

۲- گزینه «۴» تغییر متغیر $(x = z)$ را در نظر می گیریم. در این صورت داریم:

$$y' = \frac{dy}{dx} = \frac{dy}{dz} \cdot \frac{dz}{dx}, \quad y'' = \frac{d}{dx}(y') = \frac{d}{dx}\left(\frac{dy}{dz} \cdot \frac{dz}{dx}\right) = \frac{d}{dx}\left(\frac{dy}{dz}\right) \cdot \frac{dz}{dx} + \frac{dy}{dz} \cdot \frac{d}{dx}\left(\frac{dz}{dx}\right) = \left(\frac{dz}{dx}\right)^2 \cdot \frac{d^r y}{dz^r} + \frac{d^r z}{dx^r} \cdot \frac{dy}{dz}$$

$$\xrightarrow{\substack{\text{جایگذاری } y', y'' \\ \text{در معادله اصلی}}} \left(\frac{dz}{dx}\right)^2 \frac{d^r y}{dz^r} + \frac{d^r z}{dx^r} \cdot \frac{dy}{dz} + \left(x - \frac{1}{x}\right) \frac{dz}{dx} \cdot \frac{dy}{dz} + x^r y = 0$$

$$\xrightarrow{\substack{\text{معادله را بر } x^r \text{ تقسیم} \\ \text{می کنیم تا ضریب } y \text{ عدد ثابت شود}}} \frac{\left(\frac{dz}{dx}\right)^2}{x^r} \cdot \frac{d^r y}{dz^r} + \frac{\frac{d^r z}{dx^r} + \left(x - \frac{1}{x}\right) \frac{dz}{dx}}{x^r} \cdot \frac{dy}{dz} + y = 0$$

با توجه به خواسته سؤال ضرایب $\frac{dy}{dz}$ و $\frac{d^r y}{dz^r}$ باید عدد ثابت باشند:

$$\left(\frac{dz}{dx}\right)^2 = c_1 \Rightarrow \frac{dz}{dx} = \pm \sqrt{c_1} x = c_r x \Rightarrow z = c_r x^r + c_r$$

$$\frac{\frac{d^r z}{dx^r} + \left(x - \frac{1}{x}\right) \frac{dz}{dx}}{x^r} = c_4 \xrightarrow{z=c_r x^r + c_r} 2c_r + \left(x - \frac{1}{x}\right) 2c_r x = c_4 x^r \Rightarrow 2c_r = c_4$$

مالحظه می شود که به ازای تمام c_r ها با تغییر متغیر $z = c_r x^r + c_r$ معادله اصلی به یک معادله با ضرایب ثابت تبدیل می شود. از آنجا که ثابت c_r

تأثیری در مشتقات ندارد می توانیم آن را در نظر نگیریم و شکل کلی $z = vx^r$ را برای تغییر متغیر انتخاب کنیم.

۳- گزینه «۴» ابتدا ریشه های معادله مشخصه را محاسبه می کنیم و با توجه به آنها فرم پاسخ عمومی معادله همگن را به دست می آوریم:

$$\lambda^r + 4\lambda = 0 \Rightarrow \lambda(\lambda^r + 4) = 0 \Rightarrow \lambda_1 = 0 \text{ و } \lambda_{2,3} = \pm 2i \Rightarrow y_h = c_1 + c_r \cos 2x + c_s \sin 2x$$

با استفاده از روش ضرایب نامعین پاسخ خصوصی را به فرم $y_p = x^r [(A_0 x + A_1) \cos 2x + (B_0 x + B_1) \sin 2x]$ فرض می کنیم که r تعداد تکرار

$y_p = x[(A_0 x + A_1) \cos 2x + (B_0 x + B_1) \sin 2x]$ در ریشه های معادله مشخصه و بنابراین برابر ۱ است. پس داریم:

فصل دوم: معادلات دیفرانسیل مرتبه دوم

$$p' = xp^{\gamma}$$

۴- گزینه «۲» معادله فاقد y است، لذا با جایگزینی p و $y' = p'$ داریم:

معادله به دست آمده مرتبه اول و خطی است. با انتگرال گیری از طرفین معادله تفکیک شده داریم:

$$p' = xp^{\gamma} \Rightarrow p^{-\gamma} dp = x dx \Rightarrow \frac{-1}{2p^{\gamma}} = \frac{x^{\gamma}}{2} + c \Rightarrow \frac{1}{p^{\gamma}} = -x^{\gamma} - 2c \xrightarrow{-2c=c_1} p^{\gamma} = \frac{1}{c_1 - x^{\gamma}} \Rightarrow p = \frac{\pm 1}{\sqrt{c_1 - x^{\gamma}}}$$

$$\frac{dy}{dx} = \frac{\pm 1}{\sqrt{c_1 - x^{\gamma}}} \Rightarrow dy = \frac{\pm dx}{\sqrt{c_1 - x^{\gamma}}} \xrightarrow{\int} y = \text{Arcsin}\left(\frac{\pm x}{c_1}\right) + c_2$$

باز هم به معادله مرتبه اول خطی رسیدیم:

$$y = \text{Arcsin}\left(\frac{x}{c_1}\right) + c_2 \Rightarrow x = c_1 \sin(y - c_2) \quad \text{از آنجا که } c_1 \text{ اختیاری است پس به جای } \frac{x}{c_1} \text{ همان } \frac{\pm x}{c_1} \text{ را استفاده می‌کنیم:}$$

$$y_p = \frac{\cos x}{P(D)} + \frac{e^{\gamma x}}{P(D)}$$

$$\Rightarrow y_p = \frac{\cos x}{(D^{\gamma} - 2D^{\gamma} + 1)|_{D^{\gamma}=-1}} + \frac{e^{\gamma x}}{(D^{\gamma} - 2D^{\gamma} + 1)|_{D=\gamma}} = \frac{\cos x}{-D+2+1} + \frac{e^{\gamma x}}{\gamma-\lambda+1} = \frac{(3+D)\cos x}{9-D^{\gamma}} + e^{\gamma x} \Rightarrow y_p = \frac{3\cos x - \sin x}{10} + e^{\gamma x}$$

۵- گزینه «۳» از روش اپراتور معکوس برای به دست آوردن پاسخ خصوصی استفاده می‌کنیم:

$$\lambda^{\gamma} + \lambda - 2 = 0 \Rightarrow (\lambda + 2)(\lambda - 1) = 0 \Rightarrow \lambda_1 = -2, \lambda_2 = 1 \Rightarrow x = c_1 e^{-2t} + c_2 e^t$$

برای اینکه پاسخ مسئله کراندار باشد باید ضریب جمله‌ی e^t صفر باشد پس $c_2 = 0$. بنابراین داریم:

$$x = c_1 e^{-2t} \Rightarrow x' = -2c_1 e^{-2t} \rightarrow \begin{cases} x(0) = x_0 \Rightarrow c_1 = x_0 \\ x'(0) = v_0 \Rightarrow -2c_1 = v_0 \Rightarrow v_0 = -2x_0 \end{cases}$$

$$\lambda^{\gamma} - 5\lambda + 6 = 0 \Rightarrow (\lambda - 2)(\lambda - 3) = 0 \Rightarrow \lambda = 2, 3$$

$$y_h = c_1 e^{\gamma x} + c_2 e^{\gamma x}$$

۶- گزینه «۳» ریشه‌های معادله مشخصه عبارتند از:

در نتیجه جواب عمومی معادله همگن از ضابطه مقابل به دست می‌آید:

برای محاسبه جواب خصوصی y_p ، ابتدا به محاسبه رونسکین دو جواب $y_1 = e^{2x}$ و $y_2 = e^{3x}$ می‌پردازیم:

$$W = W(y_1, y_2) = \begin{vmatrix} e^{2x} & e^{3x} \\ 2e^{2x} & 3e^{3x} \end{vmatrix} = 3e^{5x} - 2e^{5x} = e^{5x}$$

در این صورت با داشتن مقادیر y_1 و y_2 ، جواب خصوصی از رابطه‌ی زیر قابل محاسبه است.

به نظر ویراستار این سؤال اشتباه است یا اینکه سؤال یا گزینه‌ها نیاز به اصلاح دارند چراکه در تمامی گزینه‌ها انتگرال نامعین بر حسب t دیده می‌شود که موجب می‌شود در پاسخ نهایی y_p بر حسب t و x به دست آید در حالی که اصلًا t در سؤال وجود ندارد.

$$y_p = -y_1 \int \frac{y_2 g(x)}{W} dx + y_2 \int \frac{y_1 g(x)}{W} dx = -e^{2x} \int \frac{e^{3x} g(x)}{e^{5x}} dx + e^{3x} \int \frac{e^{2x} g(x)}{e^{5x}} dx \Rightarrow y_p = -e^{2x} \int e^{-3x} g(x) dx + e^{3x} \int e^{-2x} g(x) dx$$

۷- گزینه «۴» u' و u'' بر حسب y و مشتقهای آن محاسبه کرده و در معادله اصلی جایگذاری می‌کنیم:

$$u = y^{\gamma} \Rightarrow u' = \gamma y y' \Rightarrow u'' = \gamma(y')^{\gamma} + \gamma y y''$$

$$(xy' - y)^{\gamma} = -x^{\gamma} y y'' \Rightarrow x^{\gamma}(y')^{\gamma} - \gamma x y y' + y^{\gamma} + x^{\gamma} y y'' = 0$$

$$x^{\gamma}((y')^{\gamma} y y'') - \gamma x y y' + y^{\gamma} = 0 \Rightarrow \frac{x^{\gamma}}{\gamma} \cdot u'' - x u' + u = 0 \xrightarrow{\times x^{\gamma}} x^{\gamma} u'' - \gamma x u' + \gamma u = 0$$

با اندکی ساده‌سازی داریم:

۸- گزینه «۲» $y = e^x v(x)$ پاسخ معادله است پس باشد در معادله صدق کند. y' و y'' را به دست می‌آوریم و در معادله جایگذاری می‌کنیم:

$$y = e^x v \Rightarrow y' = e^x(v + v') \Rightarrow y'' = e^x(v + 2v' + v'')$$

$$x y'' - (x + 2)y' + 2y = 0 \Rightarrow x e^x(v + 2v' + v'') - (x + 2)e^x(v + v') + 2e^x v = 0$$

$$\Rightarrow x v'' + (2x - x - 2)v' + (x - x - 2 + 2)v = 0 \Rightarrow x v'' + (x - 2)v' = 0$$

۱۰- گزینه «۲» اگر y_1 و y_2 جواب‌های مستقل یک معادله دیفرانسیل خطی باشند و y جواب عمومی آن باشد داریم:

$$W(y, y_1, y_2) = \begin{vmatrix} y & y_1 & y_2 \\ y' & y'_1 & y'_2 \\ y'' & y''_1 & y''_2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} y & \ln x & x \\ y' & \frac{1}{x} & 1 \\ y'' & -\frac{1}{x^2} & 0 \end{vmatrix} = (\ln x - 1)y'' + \left(-\frac{1}{x}\right)y' + \left(\frac{1}{x^2}\right)y = 0$$

برای نوشتن معادله در فرم استاندارد، طرفین را بر ضریب y'' تقسیم می‌کنیم:

$$e^{-x} = e^{-\int p(x)dx} \Rightarrow -x = -\int p(x)dx \Rightarrow \int p(x)dx = x \Rightarrow p(x) = 1 \quad ۱۱- گزینه «۴» طبق قضیه آبل با فرض $c = 1$ داریم:$$

بنابراین یکی از گزینه‌های (۲) یا (۴) صحیح است. طرفین معادلات داده شده در گزینه‌ها را بر x^2 تقسیم کنید. فقط در گزینه (۲) و (۴) ضریب y' برابر با یک است. برای تعیین جواب از بین این دو گزینه باید بینیم عبارت $y'' + x^2y' + x^2y = 0$ با $y = 0$ برابر باشد. برای $y = 0$ داریم $y'' = 0$ و $y' = 0$. در معادله قرار می‌دهیم:

$$x^2(y'' + y') = x^2(0 + 0) = 0 = 0 = (2-x)x^{-1} \xrightarrow{y=x^{-1}} x^2(y'' + y') = (2-x)y$$

پس گزینه (۴) صحیح است.

۱۲- گزینه «۴» با توجه به عبارت سمت راست معادله باید بینیم که $D_1 = 1$ و $D_2 = 2$ ریشه‌های مرتبه چند معادله مشخصه هستند:

$$(D^2 - 4)(D^2 - 8D + 65D)(D^2 - 5D^2 + 6D)^2 y = 5e^{2x} + 1392e^x \Rightarrow D^4(D+2)^4(D-2)^3(D^2 - 8D + 65)y = 5e^{2x} + 1392e^x$$

با توجه به عبارت سمت چپ معادله مشخصه نیست و $D_1 = 1$ ریشه‌ی درجه ۲ است پس داریم:

$$y_p = \frac{\Delta e^{2x} \cdot x^4}{P_{(D)}^{(4)}|_{D=2}} + \frac{1392e^x}{P(D)|_{D=1}} \xrightarrow{\frac{\Delta}{P(D)|_{D=2}} = M} y_p = Mx^4 e^{2x} + \frac{1392e^x}{-1392} = Mx^4 e^{2x} - e^x$$

۱۳- گزینه «۱» معادله از نوع کوشی - اویلر است، پس با تغییر متغیر $x = e^t$ و جایگزینی‌های گفته شده داریم:

$$D(D-1)y + 5Dy + 4y = 0 \Rightarrow (D^2 + 4D + 4)y = 0 \xrightarrow{\text{معادله مشخصه}} \lambda^2 + 4\lambda + 4 = 0 \Rightarrow (\lambda + 2)^2 = 0 \Rightarrow \lambda_1 = \lambda_2 = -2$$

با توجه به ریشه‌های معادله مشخصه پاسخ عمومی معادله به شکل رو به رو به دست می‌آید:

با توجه به تغییر متغیر $x = e^t$ داریم:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} y = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{c_1 + c_2 \ln x}{x^2} \xrightarrow{\text{HOP}} \lim_{x \rightarrow \infty} y = \frac{\frac{c_2}{x}}{\frac{2x}{x^2}} = \frac{c_2}{2x} = 0$$

۱۴- گزینه «۱» با ضرب دو طرف معادله در x داریم:

معادله به فرم کوشی - اویلر درآمد، پس با تغییر متغیر $x = e^t$ و جایگزینی‌های گفته شده داریم:

$$[D(D-1) + D]y = e^t + e^{2t} \Rightarrow D^2y = e^t + e^{2t} \xrightarrow{\text{معادله مشخصه}} \lambda^2 = 0 \Rightarrow \lambda_1 = \lambda_2 = 0$$

با توجه به ریشه‌های معادله مشخصه پاسخ عمومی همگن را به دست می‌آوریم:

$$y_h = (c_1 + c_2 t) \xrightarrow{\text{به روش اپراتور معکوس پاسخ خصوصی را محاسبه می‌کنیم:}}$$

$$y_p = \frac{e^t}{P(D)|_{D=1}} + \frac{e^{2t}}{P(D)|_{D=2}} = \frac{e^t}{1} + \frac{e^{2t}}{9}$$

$$\Rightarrow y = y_h + y_p = (c_1 + c_2 t) + e^t + \frac{e^{2t}}{9} \xrightarrow{x=e^t, t=\ln x} y = c_1 + c_2 \ln x + x + \frac{x^2}{9}$$

فصل دوم: معادلات دیفرانسیل مرتبه دوم

۱۵- گزینه «۱» با تقسیم دو طرف معادله بر x به فرم معادله کوشی - اویلر می‌رسیم و با اعمال تغییر متغیر $x = e^t$ مسئله را حل می‌کنیم:

$$x^r y'' + 2x^r y' = a \Rightarrow x^r y'' + 2xy' = \frac{a}{x} \xrightarrow{x=e^t} [D(D-1) + 2D]y = ae^{-t}$$

$$\lambda^r + \lambda = 0 \Rightarrow \lambda_1 = 0, \lambda_2 = -1 \Rightarrow y_h = c_1 + c_2 e^{-t}$$

معادله‌ی مشخصه را تشکیل می‌دهیم و پاسخ عمومی همگن را می‌باشیم:

با توجه به اینکه $\lambda = -1$ ریشه‌ی مرتبه اول معادله مشخصه است، پاسخ خصوصی به صورت زیر به دست می‌آید:

$$y_p = \frac{ae^{-t} \cdot t}{P'(D)|_{D=-1}} = \frac{ae^{-t} \cdot t}{(2D+1)|_{D=-1}} = \frac{ae^{-t}}{-1} = -ae^{-t} \cdot t \Rightarrow y = y_h + y_p = c_1 + c_2 e^{-t} - ate^{-t}$$

$$\xrightarrow{\frac{x=e^t}{\ln x=t}} y = c_1 + \frac{c_2}{x} - \frac{a \ln x}{x} \Rightarrow y' = \frac{-c_2}{x^2} - \frac{a}{x^2} + \frac{a \ln x}{x^2}$$

با توجه به شرایط اولیه مقادیر c_1 و c_2 را به دست می‌آوریم:

$$\begin{cases} y(1) = 0 \Rightarrow c_1 + c_2 - 0 = 0 \\ y'(1) = \frac{2a}{3} \Rightarrow -c_2 - a + 0 = \frac{2a}{3} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} c_2 = -\frac{5a}{3} \\ c_1 = -c_2 = \frac{5a}{3} \end{cases} \Rightarrow y(x) = \frac{5a}{3} - \frac{5a}{3x} - \frac{a \ln x}{x} \Rightarrow y(e) = \frac{5a}{3} - \frac{5a}{3e} - \frac{a(1)}{e} = \frac{5a}{3} - \frac{8a}{3e} = \frac{a}{3} \left(\frac{5}{e} - 8 \right)$$

۱۶- گزینه «۲» طبق فرمول کاهش مرتبه، اگر y_1 یکی از جواب‌های معادله دیفرانسیل $y'' + p(x)y' + q(x)y = 0$ باشد، جواب دیگر این معادله از

$$y_2 = y_1 \int \left(\frac{1}{y_1} e^{-\int p(x)dx} \right) dx \quad \text{فرمول مقابل به دست می‌آید:}$$

در این سؤال، با جایگذاری $p(x) = -(2 - \frac{1}{x})$ و $y_1 = e^x$ داریم:

$$y_2 = e^x \int \left(\frac{1}{e^x} e^{-\int -(2-\frac{1}{x})dx} \right) dx \Rightarrow y_2 = e^x \int \left(\frac{1}{e^x} e^{\int (\frac{1}{x}-2)dx} \right) dx = e^x \int \frac{1}{e^{2x}} e^{2x-\ln x} dx = e^x \int e^{-\ln x} dx = e^x \int \frac{1}{x} dx = e^x \ln x$$

با داشتن جواب‌های خصوصی $y_2 = e^x \ln x$ و $y_1 = e^x$ می‌توانیم جواب عمومی را به این صورت بنویسیم:

$$y = c_1 y_1 + c_2 y_2 = c_1 e^x + c_2 e^x \ln x \Rightarrow y = e^x (c_1 + c_2 \ln x)$$

۱۷- گزینه «۳» با جایگذاری شرایط اولیه π در معادله ثابت c را به دست می‌آوریم:

$$\pi = -\pi(-1) + c(-1) \Rightarrow c = 0 \Rightarrow \frac{1}{p} = -y \cos y$$

با توجه به اینکه $P = y'$ است پس به معادله‌ای مرتبه اول و تفکیک‌پذیر رسیدیم، بنابراین داریم:

$$\frac{1}{P} = \frac{1}{\frac{dy}{dx}} = \frac{dx}{dy} \Rightarrow \frac{dx}{dy} = -y \cos y \Rightarrow dx = -y \cos y dy \xrightarrow{\int} x = -y \sin y - \cos y + c_1$$

$$\pi = -\pi(0) - (-1) + c_1 \Rightarrow c_1 = \pi - 1 \Rightarrow y = \sin y + \cos y + x = \pi - 1$$

با توجه به شرط اولیه $y(\pi) = \pi$ مقدار c_1 به دست می‌آید:

۱۸- گزینه «۴» معادله‌ی مشخصه را تشکیل می‌دهیم و با توجه به ریشه‌های آن پاسخ عمومی همگن را به دست می‌آوریم:

$$(D^r - D^r + D - 1) = 0 \Rightarrow (D-1)(D^r + 1) = 0 \Rightarrow D_{1,2} = \pm i, D_r = 1 \Rightarrow y_h = c_1 \cos x + c_2 \sin x + c_3 e^x$$

با توجه به اینکه $D = 1$ ریشه‌ی مرتبه اول معادله مشخصه است، پاسخ خصوصی به روش اپراتور معکوس به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$y_p = \frac{xe^x \cdot x}{P'(D)|_{D=1}} = \frac{xe^x}{(3D^r - 2D + 1)|_{D=1}} = \frac{xe^x}{2} \Rightarrow y = y_h + y_p = c_1 \cos x + c_2 \sin x + (c_3 + \frac{3x}{2})e^x$$

۱۹- گزينه «۱» معادله از نوع کوشی - اويلر است، بنابراین با تغيير متغير $x = e^t$ و جايگزينی های گفته شده داريم:

$$[2D(D-1) + 3D - 1]y = 0 \xrightarrow{\text{معادله مشخصه}} 2\lambda^2 + \lambda - 1 = 0 \Rightarrow (2\lambda - 1)(\lambda + 1) = 0 \Rightarrow \lambda_1 = \frac{1}{2}, \lambda_2 = -1$$

$$y = c_1 e^{\frac{t}{2}} + c_2 e^{-t}$$

$$y = c_1 x^{\frac{1}{2}} + c_2 x^{-1}$$

با توجه به ريشه های معادله مشخصه پاسخ عمومی معادله به دست می آيد:

با توجه به تساوي $x = e^t$ داريم:

۲۰- گزينه «۴» ابتدا رونسکين تابع داده شده را تشکيل مى دهيم:

$$W(y_1', y_2') = \begin{vmatrix} y_1' & y_2' \\ y_1'' & y_2'' \end{vmatrix} = y_1'y_2'' - y_1''y_2' \xrightarrow{W(y_1', y_2') = r e^x, y_1 = e^x} e^x y_2'' - e^x y_2' = 2e^x \Rightarrow y_2'' - y_2' = 2$$

$$y_2'' - y_2' = 2 \Rightarrow P' - P = 2$$

معادله فاقد y است پس فرض $P = y_2'$ را در نظر مى گيريم:

به معادله مرتبه اول خطی رسیديم، بنابراین داريم:

$$\mu = e^{\int -dx} = e^{-x} \Rightarrow P = \frac{1}{e^{-x}} \cdot [\int 2e^{-x} dx + C] = e^x (-2e^{-x} + C) = ce^x - 2$$

$$y_2' \frac{dy_2}{dx} = ce^x - 2 \Rightarrow dy_2 = (ce^x - 2)dx$$

$$\int \rightarrow y_2 = ce^x - 2x + C_2$$

$$y_2 = e^x - 2x$$

با توجه به تساوي $P = y_2'$ داريم:

با فرض $C_2 = 0$ داريم:

۲ آزمون (۳)

$$\lambda^4 - 1 = 0 \Rightarrow \lambda_{1,2} = \pm 1, \lambda_{3,4} = \pm i$$

$$y_h = c_1 e^x + c_2 e^{-x} + c_3 \cos x + c_4 \sin x$$

۱- گزینه «۲» معادله مشخصه را تشکیل می‌دهیم و ریشه‌های آن را به دست می‌آوریم:

با توجه به ریشه‌های معادله مشخصه پاسخ معادله همگن متناظر را به دست می‌آوریم:

اکنون پاسخ خصوصی را به روش ضرایب نامعین می‌یابیم، با توجه به فرم عبارت سمت راست معادله پاسخ خصوصی به شکل زیر خواهد بود:

$$y_p = x^r [(A_0 x + A_1) \sin x + (B_0 x + B_1) \cos x]$$

با توجه به اینکه $\lambda = \pm i$ ریشه‌های مرتبه یک معادله مشخصه هستند پس مقدار r برابر ۱ است.

$$y = y_h + y_p = c_1 e^x + c_2 e^{-x} + c_3 \cos x + c_4 \sin x + x (A_0 x + A_1) \sin x + x (B_0 x + B_1) \cos x$$

۲- گزینه «۳» برای یافتن $r(x)$ ، کافیست مشتقات اول و دوم y را براساس معادله داده شده برحسب ω محاسبه کنیم و در معادله دیفرانسیل مفروض

جایگزین کنیم:

$$y = \omega(x) e^{\int p(x) dx} \Rightarrow y' = (\omega' - \frac{1}{2} p\omega) e^{\int p(x) dx} \Rightarrow y'' = (\omega'' - p\omega' - \frac{1}{2} p' \omega + \frac{1}{4} p^2 \omega) e^{\int p(x) dx}$$

با جایگذاری موارد فوق در معادله داریم:

$$y'' + py + q = 0 \Rightarrow (\omega'' - p\omega' - \frac{1}{2} p' \omega + \frac{1}{4} p^2 \omega) e^{\int p(x) dx} + (p\omega' - \frac{1}{2} p^2 \omega) e^{\int p(x) dx} + \omega q e^{\int p(x) dx} = 0 \Rightarrow$$

$$\omega'' + (-\frac{1}{2} p' - \frac{1}{2} p^2 + \frac{1}{4} p^3 + q)\omega = 0 \Rightarrow \omega'' + \underbrace{(q - \frac{1}{2} p' - \frac{1}{4} p^2)}_{r(x)} \omega = 0 \Rightarrow r(x) = q(x) - \frac{1}{2} p'(x) - \frac{1}{4} p^2(x)$$

۳- گزینه «۳» معادله مشخصه را تشکیل می‌دهیم و با توجه به ریشه‌های آن پاسخ معادله همگن متناظر را به دست می‌آوریم:

$$\lambda^3 + 4\lambda + 13 = 0 \Rightarrow (\lambda + 2)^3 + 9 = 0 \Rightarrow \lambda_{1,2} = -2 \pm 3i \Rightarrow (\alpha = -2, \beta = 3)$$

$$y_h = e^{-2x} (c_1 \cos 3x + c_2 \sin 3x)$$

عبارت سمت راست معادله را به دو بخش $R_2(x) = 18e^{-2x}$ و $R_1(x) = e^{-2x} \cos(3x)$ تقسیم می‌کنیم و پاسخ خصوصی متناظر با هر کدام را y_{p_1} و y_{p_2} می‌نامیم. با توجه به اینکه $\lambda = -2 \pm 3i$ ریشه‌های مشخصه‌اند، پس y_{p_1} با استفاده از روش ضرایب نامعین به صورت زیر به دست می‌آید:

$$y_{p_1} = x^1 e^{-2x} (A \cos 3x + B \sin 3x)$$

همچنین y_{p_2} به روش اپراتور معکوس به شکل زیر به دست می‌آید:

$$y_{p_2} = \frac{18e^{-2x}}{P(D)|_{D=-2}} = \frac{18e^{-2x}}{(-2)^3 + 4(-2) + 13} = 18e^{-2x}$$

$$\Rightarrow y_p = y_{p_1} + y_{p_2} = xe^{-2x} (A \cos 3x + B \sin 3x) + 18e^{-2x}$$

$$\Rightarrow y = y_h + y_p = e^{-2x} (c_1 \cos 3x + c_2 \sin 3x) + xe^{-2x} (A \cos 3x + B \sin 3x) + 18e^{-2x}$$

به ازای $c_1 = c_2 = 0$ پاسخ به شکل گزینه (۳) خواهد بود.

۴- گزینه «۳» با ضرب دو طرف معادله در x به فرم کوشی - اویلر می‌رسیم و سپس با تغییر متغیر $x = e^t$ و جایگزینی‌های گفته شده مسئله را حل می‌کنیم:

$$x^3 y''' - 2y'x = 0 \xrightarrow{x=e^t} D(D-1)(D-2)y - 2Dy = 0 \Rightarrow (D^3 - 3D^2)y = 0 \xrightarrow{\text{معادله مشخصه}} \lambda^3 - 3\lambda^2 = 0 \Rightarrow \lambda_{1,2} = 0, \lambda_3 = 3$$

با توجه به ریشه‌های معادله مشخصه پاسخ به دست می‌آید:

$$y = c_1 + c_2 t + c_3 e^{3t} \xrightarrow{x=e^t} y = c_1 + c_2 \ln x + c_3 x^3$$

۵- گزینه «۱» ابتدا معادله را با تقسیم بر ضریب y'' استاندارد می‌کنیم و سپس به روش کاهش مرتبه پاسخ دیگر را می‌یابیم:

$$y'' + \frac{1}{x}y' + (x - \frac{1}{4x})y = 0 \Rightarrow p(x) = \frac{1}{x}, q(x) = x - \frac{1}{4x}$$

$$y_1 = y_1 \cdot \int \frac{e^{-\int p(x)dx}}{y_1} \cdot dx = \frac{\cos x}{\sqrt{x}} \cdot \int \left(\frac{\sqrt{x}}{\cos x}\right)^2 e^{-\int \frac{dx}{x}} \cdot dx = \frac{\cos x}{\sqrt{x}} \cdot \int \frac{x}{\cos^2 x} \cdot \frac{1}{x} \cdot dx = \frac{\cos x}{\sqrt{x}} \cdot \tan x = \frac{\sin x}{\sqrt{x}}$$

$$\Rightarrow y = c_1 y_1 + c_2 y_2 = \frac{c_1 \cos x + c_2 \sin x}{\sqrt{x}} \Rightarrow y' = c_1 \left(-\frac{1}{x^2} \cos x - x^{-\frac{1}{2}} \sin x \right) + c_2 \left(-\frac{1}{x^2} x^{-\frac{1}{2}} \sin x + x^{-\frac{1}{2}} \cos x \right)$$

$$y\left(\frac{\pi}{2}\right) = 1 \Rightarrow 1 = \frac{c_1 + c_2}{\sqrt{\frac{\pi}{2}}} \Rightarrow c_2 = \sqrt{\frac{\pi}{2}}$$

$$y'\left(\frac{\pi}{2}\right) = \frac{-1}{\pi} \Rightarrow \frac{-1}{\pi} = c_1 \left(-\sqrt{\frac{\pi}{2}} \right) + \sqrt{\frac{\pi}{2}} \left(\frac{-1}{2} \cdot \frac{2}{\pi} \cdot \sqrt{\frac{\pi}{2}} \right) \Rightarrow c_1 = 0 \Rightarrow y = \sqrt{\frac{\pi}{2}} x^{-\frac{1}{2}} \sin x$$

راه تستی: در بین گزینه‌ها تنها گزینه (۱) است که در شرط $y\left(\frac{\pi}{2}\right) = 1$ صدق می‌کند.

$$x^r y'' - xy' - 3y = 0$$

۶- گزینه «۱» با ضرب دو طرف معادله به فرم کوشی - اویلر می‌رسیم:

اکنون با تغییر متغیر $x = e^t$ و جایگزینی‌های گفته شده مسئله را حل می‌کنیم:

$$(D(D-1)-D-3)y = 0 \xrightarrow{\text{معادله مشخصه}} \lambda^2 - 2\lambda - 3 = 0 \Rightarrow (\lambda-3)(\lambda+1) = 0 \Rightarrow \lambda_1 = -1, \lambda_2 = 3$$

$$y = c_1 e^{-t} + c_2 e^{3t} \xrightarrow{x=e^t} y = c_1 x^{-1} + c_2 x^3$$

با توجه به ریشه‌های معادله مشخصه پاسخ عمومی به شکل رو به رو است:

۷- گزینه «۱» ابتدا جواب عمومی متناظر با معادله دیفرانسیل همگن $y'' + 2y' + y = 0$ را به دست می‌آوریم:

$$D^r y + 2Dy + y = 0 \Rightarrow (D^r + 2D + 1)y = 0$$

پس معادله مشخصه آن به صورت $m^2 + 2m + 1 = 0$ می‌باشد. ریشه‌های معادله مشخصه را به دست می‌آوریم:

$$m_1 = -1 = m_2 \Rightarrow y_1(t) = e^{-t}, y_2(t) = te^{-t}$$

با استفاده از روش تغییر پارامتر داریم:

$$y_p(t) = u_1(t)e^{-t} + u_2(t)te^{-t} \quad (*)$$

$$W = \begin{vmatrix} e^{-t} & te^{-t} \\ -e^{-t} & (-t+1)e^{-t} \end{vmatrix} = (-t+1)e^{-2t} + te^{-2t} = e^{-2t}$$

$$W_1 = \begin{vmatrix} 0 & te^{-t} \\ f(t) & (-t+1)e^{-t} \end{vmatrix} = -te^{-t}f(t), \quad W_2 = \begin{vmatrix} e^{-t} & 0 \\ -e^{-t} & f(t) \end{vmatrix} = e^{-t}f(t)$$

$$u_1(t) = \int \frac{W_1}{W} dt = \int \frac{-te^{-t}f(t)}{e^{-2t}} dt = \int -te^t f(t) dt, \quad u_2(t) = \int \frac{e^{-t}f(t)}{e^{-2t}} dt = \int e^t f(t) dt$$

$$\Rightarrow y_p = e^{-t} \int -te^t f(t) dt + te^{-t} \int e^t f(t) dt$$

$$\Rightarrow y_p = e^{-t} \int_0^t ue^u f(u) du + te^{-t} \int_0^t e^u f(u) du$$

$$\Rightarrow y_p = \int_0^t -ue^{u-t} f(u) du + \int_0^t te^{u-t} f(u) du = \int_0^t (t-u) e^{-(t-u)} f(u) du$$

$$\Rightarrow y_p = \int_0^t \lambda e^{-\lambda} f(t-\lambda) d\lambda$$

با تغییر متغیر $u = t - \lambda$ داریم:

۸- گزینه «۳» ریشه‌های معادله مشخصه را به شکل زیر تعیین می‌کنیم:

$$\lambda^r + \lambda i = 0 \Rightarrow \lambda(\lambda + i) = 0 \Rightarrow \lambda = 0, \lambda = -i$$

در سمت راست عدد ثابت α را هم داریم. بنابراین جواب خصوصی به شکل $y_p = x^r(Ax + B)$ است. چون $x = 0$ ریشه‌ی معادله مشخصه است، لذا $A = 0$ و بنابراین جواب خصوصی به صورت $y_p = x(Ax + B) = Ax^r + Bx$ است. بنابراین $y'' = 2Ax + B$ و $y' = 2Ax + B$ با قرار دادن در معادله داریم:

$$2A + i(2Ax + B) = x + i \Rightarrow \begin{cases} 2iA = 1 \\ 2A + iB = i \end{cases} \Rightarrow A = -\frac{i}{2}, B = 2 \Rightarrow y_p = -\frac{i}{2}x^r + 2x$$

۹- گزینه «۲» معادله به فرم کوشی - اویلر است پس با تغییر متغیر $x = e^t$ و جایگزینی‌های گفته شده داریم:

$$D(D-1)y - 2Dy + 2y = -2t \xrightarrow{\text{معادله مشخصه}} \lambda^2 - 3\lambda + 2 = 0 \Rightarrow (\lambda - 2)(\lambda - 1) = 0 \Rightarrow \lambda_1 = 2, \lambda_2 = 1$$

با توجه به ریشه‌های معادله مشخصه داریم: برای به دست آوردن پاسخ خصوصی با توجه به سمت راست معادله فرض $y_p = At + B$ را در نظر می‌گیریم:

$$y''_p - 3y'_p + 2y_p = -2t \Rightarrow 0 - 3A + 2At + 2B = -2t \Rightarrow \begin{cases} 2A = -2 \Rightarrow A = -1 \\ -3A + 2B = 0 \Rightarrow B = \frac{3}{2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow y_p = -t - \frac{3}{2} \xrightarrow{x = e^t} y_p = -\ln|x| - \frac{3}{2} \Rightarrow y = y_h + y_p = c_1x^2 + c_2x - \ln|x| - \frac{3}{2}$$

۱۰- گزینه «۲» معادله به فرم کوشی - اویلر است، لذا با فرض $x = e^t$ و جایگزینی‌های $xy' = Dy$ و $xy'' = D(D-1)y$ داریم:

$$D(D-1)y + 2Dy + y = e^{-1} \xrightarrow{\text{معادله مشخصه}} \lambda^2 + 2\lambda + 1 = 0 \Rightarrow \lambda_1 = \lambda_2 = -1$$

با توجه به ریشه‌های معادله مشخصه پاسخ عمومی همگن به شکل زیر است:

$$y_h = (c_1 + c_2t)e^{-t} \xrightarrow{x = e^t} y_h = (c_1 + c_2\ln x)x^{-1}$$

با توجه به اینکه سمت راست معادله عدد ثابت e^{-1} است، فرض $A = 0$ را در نظر می‌گیریم و پاسخ خصوصی را می‌یابیم:

$$y''_p + 2y'_p + y_p = e^{-1} \Rightarrow 0 + 0 + A = e^{-1} \Rightarrow y_p = e^{-1} \Rightarrow y = y_h + y_p = (c_1 + c_2\ln x)x^{-1} + e^{-1}$$

با توجه به شرایط اولیه مقادیر c_1 و c_2 را می‌یابیم:

$$y(1) = e^{-1} \Rightarrow (c_1 + 0)(1)^{-1} + e^{-1} = e^{-1} \Rightarrow c_1 = 0$$

$$y'(x) = -x^{-2}(c_1 + c_2\ln x) + c_2x^{-2} \Rightarrow y'(1) = 1 \Rightarrow -1(0 + 0) + c_2(1) = 1 \Rightarrow c_2 = 1 \Rightarrow y = x^{-1}\ln x + e^{-1}$$

با جایگذاری $x = e$ داریم:

۱۱- گزینه «۱» پاسخ خصوصی را به روش اپراتور معکوس به دست می‌آوریم:

$$P(D) = D^2 - 4D + 4$$

$$y_p = \frac{e^x \cos 2x}{P(D)} = e^x \cdot \left[\frac{\cos 2x}{P(D+1)} \right] = e^x \cdot \left[\frac{\cos 2x}{(D+1)^2 - 4(D+1) + 4} \right] = e^x \cdot \left[\frac{\cos 2x}{D^2 - 2D} \right] \Big|_{D=2}$$

برای تولید D^2 در مخرج کسر، صورت و مخرج را در مزدوج مخرج کسر ضرب می‌کنیم:

$$y_p = e^x \cdot \left[\frac{\cos 2x}{-2D - 4} \right] \Big|_{D=2} \Rightarrow y_p = e^x \cdot \left[\frac{(-4 + 2D)\cos 2x}{(-4)^2 - 4D^2} \right] \Big|_{D=2} = e^x \cdot \frac{-4\cos 2x - 4\sin 2x}{32} = \frac{-e^x}{8} \cdot (\cos 2x + \sin 2x)$$

$$yy'' = y^r y' + y'^r \Rightarrow yy'' - y'^r = y^r y' - \frac{y^r}{y} \xrightarrow{\text{طرفین تقسیم بر}} \frac{yy'' - y'^r}{y^r} = y'$$

۱۲- گزینه «۴» با کمی ساده سازی داریم:

$$\frac{d}{dx}\left(\frac{y'}{y}\right) = \frac{dy}{dx} \Rightarrow d\left(\frac{y'}{y}\right) = dy \xrightarrow{\text{از طرفین انتگرال می گیریم}} \frac{y'}{y} = y + C$$

سمت چپ تساوی برابر $\frac{d}{dx}\left(\frac{y'}{y}\right)$ است. با جایگذاری در معادله داریم:

با جایگذاری شرایط اولیه داریم:

$$\frac{y'(0)}{y(0)} = y(0) + C \Rightarrow \frac{1}{1} = 1 + C \Rightarrow C = 0 \Rightarrow \frac{y'}{y} = y + 0 \Rightarrow \frac{dy}{dx} = y(y+1)$$

$$\frac{dx}{dy} = y(y+1) \xrightarrow{\text{طرفین ضرب در}} dy = y(y+1)dx \xrightarrow{\text{طرفین تقسیم بر}} \frac{dy}{y(y+1)} = dx \xrightarrow{\text{از طرفین انتگرال می گیریم}} \ln \frac{y}{y+1} + \ln C = x \Rightarrow \frac{Cy}{y+1} = e^x$$

$$\frac{C \times 1}{1+1} = e^0 = 1 \Rightarrow C = 1 \Rightarrow \frac{y}{y+1} = e^x$$

$$\frac{y(1)}{y(1)+1} = e \Rightarrow \frac{y(1)+1}{y(1)} = \frac{1}{e} \Rightarrow \frac{1}{y(1)} = \frac{1}{e} - \frac{1}{2} = \frac{2-e}{2e} \Rightarrow y(1) = \frac{e}{2-e} = \frac{-e}{e-2}$$

اکنون با جایگذاری $x = 1$ مقدار $y(1)$ را به دست می آوریم:

۱۳- گزینه «۲» ابتدا پاسخ عمومی معادله همگن را با توجه به معادله مشخصه به دست می آوریم:

$$\lambda^r - 4\lambda + 5 = 0 \Rightarrow (\lambda - 2)^r + 1 = 0 \Rightarrow \lambda_{1,2} = 2 \pm i \Rightarrow y_h = e^{rx}(A \cos x + B \sin x)$$

با توجه به عبارت سمت راست معادله، پاسخ خصوصی را به روش اپراتور معکوس به دست می آوریم:

$$y_p = \frac{e^{rx} \cos x}{(D-2)^r + 1} = e^{rx} \cdot \left[\frac{\cos x}{(D+2-2)^r + 1} \right] \Big|_{D^r=-1} = e^{rx} \cdot \left[\frac{\cos x}{D^r + 1} \right] \Big|_{D^r=-1}$$

با توجه به اینکه مخرج کسر صفر می شود پس از مخرج مشتق گرفته و صورت را در x ضرب می کنیم:

$$\Rightarrow y_p = e^{rx} \cdot \left[\frac{x \cos x}{r D} \right] \Big|_{D^r=-1} = e^{rx} \cdot \left[\frac{D \cdot x \cos x}{r D^r} \right] \Big|_{D^r=-1} = e^{rx} \cdot \left(\frac{\cos x - x \sin x}{-r} \right)$$

اکنون پاسخ عمومی معادله را می نویسیم و با استفاده از شرایط اولیه ثابت های A و B را به دست می آوریم:

$$y = y_h + y_p = e^{rx}(A \cos x + B \sin x) + \frac{e^{rx}}{r} (x \sin x - \cos x)$$

$$\begin{cases} y(0) = 1 \Rightarrow A - \frac{1}{r} = 1 \Rightarrow A = \frac{3}{r} \\ y\left(\frac{\pi}{4}\right) = 0 \Rightarrow e^{\frac{3}{r}} \left(B + \frac{\pi}{4}\right) = 0 \Rightarrow B = -\frac{\pi}{4} \end{cases} \Rightarrow y = e^{rx} \left(\frac{3}{r} \cos x - \frac{\pi}{4} \sin x \right) + \frac{e^{rx}}{r} (x \sin x - \cos x) = e^{rx} \left(\cos x - \frac{\pi}{4} \sin x + \frac{x}{r} \sin x \right)$$

$$y\left(\frac{\pi}{4}\right) = e^{\frac{3}{r}} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\pi}{4} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\pi}{8} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} \right) = \frac{\sqrt{2}}{2} e^{\frac{3}{r}} \left(1 - \frac{\pi}{8} \right)$$

با جایگذاری $x = \frac{\pi}{4}$ داریم:

$$\lambda^r - 1 = 0 \Rightarrow (\lambda^r - 1)(\lambda^r + 1) = 0 \Rightarrow \lambda_{1,2} = \pm 1, \lambda_{3,4} = \pm i$$

۱۴- گزینه «۱» ابتدا ریشه های معادله مشخصه را مشخص می کنیم:

$$y_h = c_1 e^t + c_2 e^{-t} + c_3 \cos t + c_4 \sin t$$

با توجه به ریشه های معادله مشخصه، پاسخ، معادله همگن به صورت روبرو به دست می آید:

حال با توجه به شرایط اولیه ثابت ها را به دست می آوریم:

$$\begin{cases} y(0) = 0 \Rightarrow c_1 + c_2 + c_3 = 0 \\ y'(0) = 0 \Rightarrow c_1 - c_2 + c_4 = 0 \\ y''(0) = 1 \Rightarrow c_1 + c_2 - c_3 = 1 \\ y'''(0) = 1 \Rightarrow c_1 - c_2 - c_4 = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} c_1 = \frac{1}{2} \\ c_2 = 0 \\ c_3 = -\frac{1}{2} \\ c_4 = -\frac{1}{2} \end{cases} \Rightarrow y_h = \frac{e^t}{2} - \frac{\cos t}{2} - \frac{\sin t}{2}$$

$$y_h = \frac{1}{2} \left[\frac{e^t + e^{-t}}{2} + \frac{e^t - e^{-t}}{2} \right] - \frac{\cos t}{2} - \frac{\sin t}{2} \Rightarrow y_h = \frac{\cosh t}{2} + \frac{\sinh t}{2} - \frac{\cos t}{2} - \frac{\sin t}{2}$$

با اندکی عملیات جبری خواهیم داشت:

فصل دوم: معادلات دیفرانسیل مرتبه دوم

۱۵- گزینه «۳» با استفاده از روش تغییر پارامتر می‌توانیم پاسخ خصوصی را محاسبه کنیم:

$$\begin{aligned} W(x) &= \begin{vmatrix} y_1 & y_2 \\ y'_1 & y'_2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & \sin x \\ 0 & \cos x \end{vmatrix} = \cos x \\ W_1(x) &= \begin{vmatrix} 0 & \sin x \\ \cos x & \cos x \end{vmatrix} = -\sin x \cos x, \quad W_2(x) = \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 0 & \cos x \end{vmatrix} = \cos x \\ u_1 &= \int \frac{W_1}{W} dx = \int \frac{-\sin x \cos x}{\cos x} dx = \cos x, \quad u_2 = \int \frac{W_2}{W} dx = \int \frac{\cos x}{\cos x} dx = x \\ y_p &= u_1 y_1 + u_2 y_2 = \cos x(1) + x \sin x, \quad y_h = c_1(1) + c_2(\sin x) \\ y &= y_h + y_p = c_1 + c_2 \sin x + \cos x + x \sin x \end{aligned}$$

۱۶- گزینه «۴» با تغییر متغیر $x + \frac{1}{\lambda} = e^t$ معادله را به روش کوشی - اویلر حل می‌کنیم:

$$12(x + \frac{1}{\lambda})^2 y'' - 2(x + \frac{1}{\lambda}) y' + 2y = 0 \Rightarrow [12D(D-1) - 2D + 2]y = 0 \Rightarrow [6D^2 - 7D + 1]y = 0$$

$$6\lambda^2 - 7\lambda + 1 = 0 \Rightarrow (\lambda-1)(6\lambda-1) = 0 \Rightarrow \lambda_1 = 1, \lambda_2 = \frac{1}{6} \Rightarrow y(t) = c_1 e^t + c_2 e^{\frac{t}{6}}$$

$$y(x) = c_1(x + \frac{1}{\lambda}) + c_2(x + \frac{1}{\lambda})^{\frac{1}{6}} \xrightarrow[c_2 = c_1]{\frac{c_2}{c_1} = \sqrt[6]{2x+1}} y(x) = c_2(2x+1) + c_2 \sqrt[6]{2x+1} \quad \text{با جایگذاری } x + \frac{1}{\lambda} = e^t \text{ داریم:}$$

۱۷- گزینه «۲» با تغییر متغیر $t = x$ به محاسبه‌ی y' و y'' برحسب \dot{y} و \ddot{y} می‌پردازیم:

$$x = t^2 \Rightarrow dx = 2tdt$$

$$y' = \frac{dy}{dx} = \frac{dy}{dt} \cdot \frac{dt}{dx} = \frac{\dot{y}}{2t}$$

$$y'' = \frac{d}{dx}(y') = \frac{d}{dx}\left(\frac{\dot{y}}{2t}\right) = \frac{d}{dt}\left(\frac{\dot{y}}{2t}\right) \frac{dy}{dx} = \left(\frac{\ddot{y}}{2t} - \frac{\dot{y}}{2t^2}\right)\left(\frac{1}{2t}\right) = \frac{1}{4}\left(\frac{\ddot{y}}{t^2} - \frac{\dot{y}}{t^3}\right)$$

با جایگزینی \ddot{y} و \dot{y} در معادله داریم:

$$\frac{1}{4}\left(\frac{\ddot{y}}{t^2} - \frac{\dot{y}}{t^3}\right) + \frac{t^2+1}{t^2}\left(\frac{\dot{y}}{2t}\right) + y = 0 \xrightarrow[\text{دو طرف ضرب در } t^2]{\quad} \ddot{y} - \frac{\dot{y}}{t} + \frac{t^2+1}{t}\dot{y} + 2t^2y = 0 \Rightarrow \ddot{y} + t\dot{y} + 2t^2y = 0$$

۱۸- گزینه «۱» با اندکی ساده‌سازی و انتگرال گرفتن از دو طرف معادله داریم:

$$\frac{d^n y}{dx^n} = 1 \Rightarrow d(y^{(n-1)}) = dx \xrightarrow{\int} y^{(n-1)} = x + c_1 \Rightarrow d(y^{(n-2)}) = (x + c_1)dx \xrightarrow{\int} y^{(n-2)} = \frac{x^2}{2!} + xc_1 + c_2$$

با تکرار همین روند پس از n بار انتگرال گرفتن به رابطه‌ی $y = \frac{x^n}{n!} + c_1 x^{n-1} + c_2 x^{n-2} + \dots + c_n$ می‌رسیم.

$$x^r \frac{d^r y}{dx^r} + 2x^r \frac{d^r y}{dx^r} - x \frac{dy}{dx} + y = \frac{1}{x}$$

۱۹- گزینه «۴» با تقسیم دو طرف معادله بر x به معادله‌ای به فرم کوشی - اویلر می‌رسیم:

$$x^r y''' = D(D-1)(D-2)y \quad \text{و} \quad x^r y'' = D(D-1)y \quad \text{و} \quad xy' = Dy \quad x = e^t \quad \text{داریم:}$$

$$(D(D-1)(D-2) + 2D(D-1) - D + 1)t = e^{-t} \Rightarrow (D^3 - D^2 - D + 1)y = e^{-t}$$

$$\lambda^3 - \lambda^2 - \lambda + 1 = 0 \Rightarrow (\lambda^2 - 1)(\lambda - 1) = 0 \Rightarrow \lambda_{1,2} = 1, \lambda_3 = -1 \quad \text{معادله‌ی مشخصه را تشکیل می‌دهیم:}$$

با توجه به ریشه‌های معادله مشخصه پاسخ عمومی معادله همگن به شکل زیر روبرو است:

$\lambda = -1$ ریشه‌ی مرتبه اول معادله مشخصه است؛ پس پاسخ خصوصی به شکل زیر به دست می‌آید:

$$y_p = \frac{e^{-t}}{P(D)} = \frac{te^{-t}}{P'(-1)} = \frac{te^{-t}}{(3D^2 - 2D - 1)|_{D=-1}} = \frac{te^{-t}}{4}$$

$$y = y_h + y_p = c_1 e^t + c_2 te^t + c_3 e^{-t} + \frac{te^{-t}}{4}$$

$$\Rightarrow y = c_1 x + c_2 x \ln x + c_3 x^{-1} + \frac{x^{-1} \ln x}{4} \quad \text{با جایگزینی } x = e^t \text{ داریم:}$$

۲۰- گزينه «۴» ضرایب معادله دیفرانسیل داده شده، یادآور ضرایب بسط دوجمله‌ای نیوتون می‌باشند.

$$\binom{n}{0}D^n + \binom{n}{1}D^{n-1} + \binom{n}{2}D^{n-2} + \dots + \binom{n}{n} = (D+1)^n$$

از طرف دیگر جواب‌های عمومی و خصوصی معادله $(D+a)^n y = e^{-ax}$ به صورت زیر می‌باشند:

$$\begin{cases} y_h = (c_0 + c_1 x + c_2 x^2 + \dots + c_n x^{n-1}) e^{-ax} \\ y_p = \frac{x^n e^{-ax}}{n!} \end{cases}$$

در این معادله، می‌توان چنین نوشت:

$$\frac{d^k y}{dx^k} + k \frac{d^{k-1} y}{dx^{k-1}} + \dots + k \frac{dy}{dx} + y = e^{-x} \Rightarrow (D^k + kD^{k-1} + \dots + D + 1) y = e^{-x}$$

$$(D+1)^k y = e^{-x} \Rightarrow \begin{cases} y_h = (c_0 + c_1 x + c_2 x^2 + c_3 x^3) e^{-x} \\ y_p = \frac{x^k e^{-x}}{k!} = \frac{x^k e^{-x}}{2^k k!} \end{cases}$$

$$y = y_h + y_p = (c_0 + c_1 x + c_2 x^2 + c_3 x^3 + \frac{x^k}{2^k k!}) e^{-x}$$

بنابراین جواب کلی معادله به صورت مقابل می‌باشد: